

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2022. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2022.11.6>

УДК 327 (477): 342.5

Т. В. Голобородько,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування, Криворізький національний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9289-8932>

А. О. Данилевська,

студентка спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», Криворізький національний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3106-2119>

ЦИФРОВА УКРАЇНА В МІЖНАРОДНИХ РЕЙТИНГАХ: ВІДКРИТІ ДАНІ ЯК ПОКАЗНИК ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

T. Holoborodko,

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Accounting, Taxation, Public Governance and Administration, Kryvyi Rih National University

A. Danylevska,

Master's student in Public Governance and Administration,

Kryvyi Rih National University

USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES FOR AUTOMATION OF ACCOUNTING WITH SUPPLIERS AND CONTRACTORS: SPECIAL APPLIED SOFTWARE

У статті досліджено сутність категорій «електронне урядування» та «відкриті дані». Досліджено, які саме набори даних є обов'язковими для оприлюднення на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних. Також зазначено, які ще є способи публікації відкритих даних.

Проведено порівняльний аналіз трьох основних рейтингів, що оцінюють відкриті дані, - Open Data Inventory by Open Data Watch (Рейтинг інвентаризації відкритих даних ODIN), Open Data Maturity (Рейтинг зрілості відкритих даних) та IMDWorld Digital Competitiveness Ranking (Світовий рейтинг цифрової конкурентоспроможності). Кожен з цих рейтингів має власну систему оцінки даних, тому аналіз вийшов різнобічним.

Наведені рекомендації для центральних органів державної влади допоможуть відповідальним за оприлюднення відкритих даних виконувати роботу, пов'язану з ними, більш ефективно. Це вплине позитивно як на розпорядників цих даних, так і на їх користувачів.

The article examines the essence of the categories «e-government» and «open data». It has been investigated which data sets are mandatory for publication on the Unified State Web Portal of Open Data. It also states what other ways to publish open data.

A comparative analysis of three main ratings assessing open data was carried out - Open Data Inventory by Open Data Watch (assesses the breadth and openness of public open data in order to help countries identify problems that are particularly related to sustainable development; the rating organizers actively cooperate with state governments, turning solutions to identified problems into real policies), Open Data Maturity (this study helps to clarify the current perception of the development of open data in European countries) and IMDWorld Digital Competitiveness Ranking (evaluates the readiness of countries' governments to adopt modern information and communication technologies as driving force of the digital transformation of the state as

a whole). Each of these ratings has its own data evaluation system, so the analysis turned out to be versatile.

The study of Open Data Inventory by Open Data Watch made it possible to determine that Ukraine is rapidly making up for lost time and rising to the same level as the leading European countries.

The assessment of the «Open Data Polic», that is, how open data is managed in the country and activities are carried out, increased in 2021.

The Open Data Impact Assessment, which analyzes the state's existing methodologies and approaches for monitoring and measuring the reuse and impact of FD, increased.

In 2021, the evaluation of the performance of our Single State Open Data Web Portal increased also improved, which indicates that its maturity, functionality and completeness are only increasing.

The «Quality of open data» rating increased, which allows us to conclude that the measures and monitoring mechanisms adopted to ensure data quality are becoming more effective every year.

According to the data of IMDWorld Digital Competitiveness Ranking, Ukraine in this rating rises higher every year, as indicated by deviation indicators with a «plus» sign.

There are recommendations for central state authorities will help those responsible for the release of open data to carry out their work more effectively. This will have a positive effect on both the managers of this data and its users.

Ключові слова: відкриті дані, цифровізація, електронне врядування, світові рейтинги, зрілість відкритих даних, цифрова конкурентоспроможність, інвентаризація відкритих даних.

Keywords: open data, digitalization, e-government, world rankings, open data maturity, digital competitiveness, open data inventory.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Україна перебуває на ранній, але перспективній стадії розвитку відкритих даних. Перший прорив відбувся у 2011 році після прийняття Закону України «Про доступ до публічної інформації» [1] та поправок до нього, які були спрямовані саме на впровадження відкритих даних у 2015 році. Наступним кроком став запуск Єдиного державного веб-порталу відкритих даних [2] у 2015 році і долучення до провідних європейських країн у Хартії відкритих даних [3] з 2016 року. Оприлюднення ключових згідно із Постановою КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» [4] наборів даних їх розпорядниками, а також активна підтримка зі сторони ініціативних громадян, призвели до становлення та суттєвого посилення позицій України у світових рейтингах відкритих даних. Враховуючи сучасний стан розвитку сфери відкритих даних в Україні, доцільним є детальний аналіз провідних міжнародних рейтингів щодо їх розвитку та використання у світі, визначення місця України у цих рейтингах, встановлення рівня відкритості та прозорості вітчизняних даних.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою написання статті є визначення місця України в міжнародних рейтингах відкритих даних як показника цифровізації та розвитку електронного урядування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню сутності категорії «відкриті дані» та його розвитку на теренах України присвячена певна кількість наукових праць вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема: Ф. Махлуп, М. О. Дурман, І. М. Тохтарова, І. А. Єрко, О. В. Токар, Л. Джеймс, І. Самоходський, О. Дорогань, І. Лавриненко, Р. Кобець, Д. Лебедев, Р. Ткаченко тощо.

Виклад основних результатів дослідження. Для підтримки сталого демократичного розвитку будь-якої держави необхідна прозора і відкрита для своїх громадян влада. Це допоможе провадити політику більш ефективно, що

приведе до встановлення доброзичливого громадянського контролю, повного забезпечення прав людини та громадянина та підвищить довіру населення до діючої влади.

Активне користування мережею Інтернет, застосування різнобічних інформаційних технологій і всебічне усучаснення системи управління дозволяють автоматизувати та підвищити результативність публічного управління. Концепція електронного урядування [5] передбачає зміну форми публічного управління із дотриманням принципів ефективності та прозорості, в тому числі завдяки використанню інформаційно-телекомунікаційних технологій (табл. 1).

Таблиця 1. Визначення поняття «е-врядування» у різних джерелах

Автор/Джерело	Визначення
Концепція розвитку електронного урядування в Україні [5]	Форма організації державного управління, що сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян
Щербініна Ю. [6]	Використання інформаційних і комунікаційних технологій для підвищення ефективності, економічності та прозорості уряду та можливості громадського контролю за ним
Мищишин В. І. [7]	Форма організації державного управління, яка, широко застосовуючи новітні інформаційно-комунікаційні технології, забезпечує якісно новий рівень відкритої взаємодії держави та суспільства та надання повного комплексу державних послуг для всіх категорій громадян та суб'єктів господарювання
Коваль Р.А. [8]	Адаптація державного управління до нових вимог суспільного розвитку, яка включає в себе і безпосередньо послуги, які надають органи державної влади та місцевого самоврядування своїм громадянам, і інтерактивну взаємодію між ними, зокрема, завдяки підтримці та впровадженню системи зворотного зв'язку за допомогою сучасних інформаційних і комунікаційних технологій

Закон України «Про доступ до публічної інформації» [1] надав публічній інформації статус доступності, але передбачав спочатку лише доступ до публічної інформації за запитом. Зміни до цього закону, пов'язані з виокремленням нового типу публічної інформації, а саме, публічної інформації у формі відкритих даних.

Відкриті дані – це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання. [1]

Можна виділити такі основні мотиви відкриття державних даних: посилення громадської участі та контролю, запобігання корупції, надання послуг та забезпечення інновацій, укріплення правопорядку та законності тощо.

Відкриті дані виступають як фундамент відкритого публічного управління, сприяють прозорості роботи органів публічної влади, формується база для громадського контролю та створюються нові послуги для громадян та бізнесу.

Відкриті дані надаються у вигляді наборів даних (dataset), які оприлюднюються в мережі Інтернет на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних та офіційних сайтах установ. Під наборами даних звичайно розуміють організовану колекцію даних (data). Набір даних являє собою електронний документ (e-document, e-документ), який містить відкриті дані та складається із структурованої сукупності однорідних значень (записів), включає поля даних та метаінформацію про них [4]. Головною вимогою структурованої сукупності є однорідність значень, яка полягає у збіганні типів усіх значень, які розташовані у одному стовпчику [12].

У сучасному світі відкриті дані використовуються для створення нових інноваційних рішень багатьох соціальних та економічних проблем, ці процеси успішно розвиваються та сприяють подальшому прогресу. Долучається до цього процесу і Україна [12].

До початку активних реформ ситуація у сфері відкритих даних в Україні характеризувалася низькою готовністю Уряду та бізнесу і відсутністю або низькою якістю ключових наборів даних, але наразі ситуація докорінно змінилась, що можна буде прослідкувати у результатах світових рейтингів оцінки відкритих даних далі [12].

Перед оприлюдненням відкриті дані групуються у так звані набори даних.

Їх публікація на державному рівні здійснюється безпосередньо через офіційні портали (сайти) відповідних організацій та установ (рис. 1).

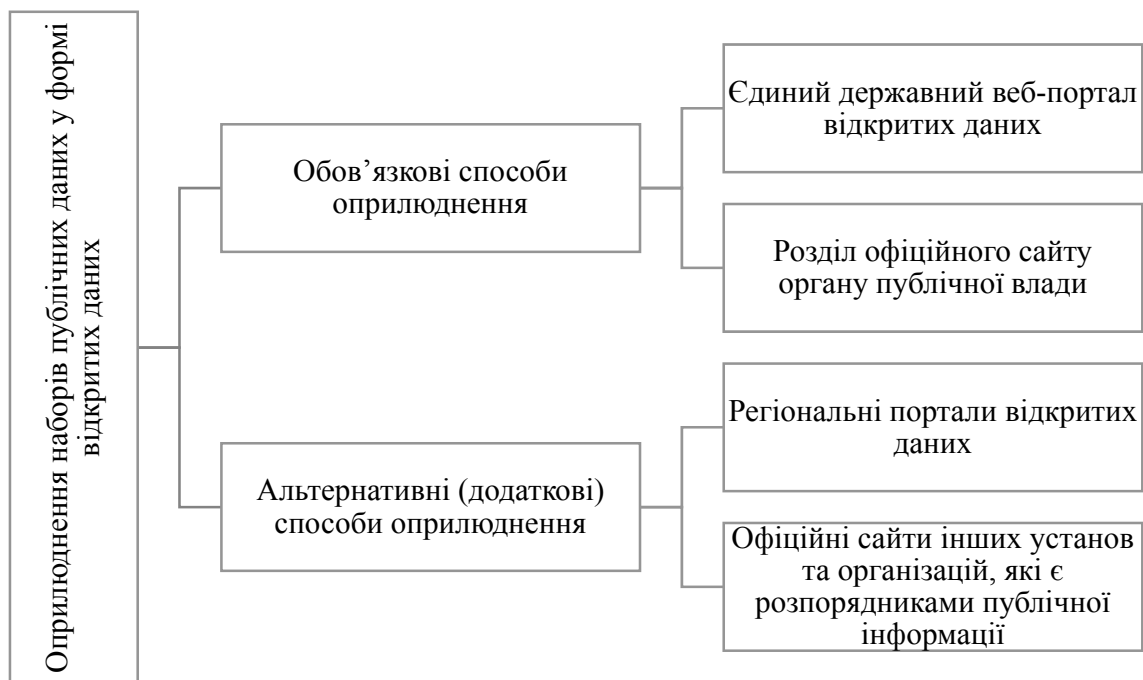

Рис. 1. Способи оприлюднення НД

Джерело: сформовано на основі [1Ошибка! Источник ссылки не найден.]

Згідно з Постановою КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» [4], визначено перелік наборів даних, що стосуються усіх розпорядників інформації і підлягають оприлюдненню у формі ВД (рис. 2).

Довідник підприємств, установ, організацій та територіальних органів розпорядника інформації та організацій, що належать до сфери його управління
Інформація про структуру (організаційну структуру) розпорядника інформації
Нормативи, що затверджуються та підлягають оприлюдненню відповідно до закону розпорядником інформації
Переліки національних стандартів для цілей застосування технічних регламентів
Звіти, у тому числі щодо задоволення запитів на інформацію
Реєстр наборів даних, що перебувають у володінні розпорядника інформації
Адміністративні дані в значенні Закону України «Про державну статистику», що збираються (обробляються) та підлягають оприлюдненню відповідно до вимог закону розпорядником інформації
Переліки нормативно-правових актів, актів індивідуальної дії (крім внутрішньоорганізаційних), прийнятих розпорядником інформації, проекти нормативно-правових актів
Переліки регуляторних актів із зазначенням дати набрання чинності, строку проведення базового, повторного та періодичного відстеження їх результативності та інформації про джерело їх оприлюднення
План діяльності з підготовки проектів регуляторних актів із зазначенням видів і назв проектів, цілей їх прийняття, строків підготовки проектів, найменування органів і підрозділів, відповідальних за розроблення проектів, дати їх внесення на розгляд регуляторного органу та посилання на джерело оприлюднення
Інформація про нормативно-правові засади діяльності розпорядника інформації
Фінансова звітність суб'єктів господарювання державного та комунального сектору економіки
Річні зведені основні фінансові показники виконання фінансових планів підприємств державного та комунального сектору економіки
Інформація про отримане майно (обладнання, програмне забезпечення) у рамках міжнародної технічної допомоги
Інформація із системи обліку публічної інформації
Результати інформаційного аудиту

Рис. 2. Перелік НД, які підлягають оприлюдненню у формі ВД

Джерело: згруповано за даними [4Ошибка! Источник ссылки не найден.]

Головною особливістю відкритих даних є те, що вони створені саме для користування ними, адже без їх використання сама ідея відкритості втрачає сенс.

Але варто зазначити, що публікація відкритих даних повинна бути в пріоритеті не держави, а саме розпорядників відповідних даних. В той же час, держава зі своєї сторони має займатись їх політичним, правовим та інституційним забезпеченням та залученням громадян і бізнесової ланки до актуальних процесів публічного управління, інвестицій в інновації тощо.

Оцінка прогресу у сфері відкритості даних публічних органів влади здійснюється на базі досліджень рейтингів Open Data Inventory by Open Data Watch (Рейтинг інвентаризації відкритих даних ODIN) [9], Open Data Maturity (Рейтинг зрілості відкритих даних) [10] та IMDWorld Digital Competitiveness Ranking (Світовий рейтинг цифрової конкурентоспроможності) [11]. В таблиці 2 міститься характеристика та критерії оцінювання даних рейтингів.

Таблиця 2. Характеристика та критерії оцінювання світових рейтингів відкритих даних

Назва	Коротка характеристика	Критерії оцінювання
Open Data Inventory by Open Data Watch [9]	Будучи незалежною організацією, яка займається забезпеченням повноти та відкритості даних про розвиток для максимізації суспільного блага, Open Data Watch створила Open Data Inventory (ODIN). ODIN оцінює охоплення та відкритість офіційної статистики в країнах по всьому світу, щоб допомогти урядам виявити та усунути прогалини в даних, зокрема, пов'язані зі сталим розвитком. Open Data Watch потім співпрацює з країнами, щоб перетворити оцінки ODIN на практичну політику.	1. Соціальна статистика 2. Економічна та фінансова статистика 3. Статистика навколишнього середовища
Open Data Maturity [10]	Дослідження зрілості відкритих даних служить орієнтиром для отримання уявлення про розвиток, досягнутий у сфері відкритих даних у Європі.	1. Політика 2. Портал 3. Вплив 4. Якість

Продовження таблиці 2.

Назва	Коротка характеристика	Критерії оцінювання
IMDWorld Digital Competitiveness Ranking [11]	Рейтинг IMD World Digital Competitiveness Ranking, оцінює спроможність і готовність 63 економік прийняти та досліджувати цифрові технології як ключову рушійну силу економічної трансформації бізнесу, уряду та суспільства в цілому.	1. Знання (талант, навчання та освіта, наукова концентрація) 2. Технології (нормативна база, капітал, технологічна основа) 3. Майбутня готовність (адаптивне ставлення, гнучкість бізнесу, інтеграція IT)

Джерело: сформовано на основі [9; 10; 11].

Інвентаризація відкритих даних (ODIN) визначає, наскільки повними є статистичні пропозиції країни та чи відповідають їхні дані міжнародним стандартам відкритості.

Підпоказники покриття і відкритості оцінюються на базі п'яти елементів покриття, що показані у таблиці вище. Кожна категорія отримує бал охоплення на основі обсягу даних, доступних у цій категорії.

Загалом показники покриття базуються на наявності опублікованих показників і дезагрегацій, кількості спостережень, доступних за останні 10 років, і наявності національних і субнаціональних даних., а оцінки відкритості базуються на форматі та ліцензуванні наборів даних, повноті метаданих і наявності варіантів завантаження [9] (табл. 3).

Дослідження рейтингу Інвентаризації відкритих даних (ODIN) дало можливість визначити, що Україна у 2017, 2018 та 2020 роках займала 89 місце із загальним балом 42, 74 місце із балом 42 та 45 місце із балом 63 відповідно.

Згідно пояснень балів у звіті даного рейтингу можна зробити такі висновки:

– у 2017 та 2018 роках відкриті дані в Україні відповідали деяким критеріям відкритості та охоплення ODIN, але залишалось чимало важливих прогалин;

**Таблиця 3. Результати рейтингу Інвентаризації відкритих даних (ODIN)
у 2017-2020 рр. для України**

Показник	Значення (бали)			Відхилення (2017-2018 рр.)	Відхилення (2018-2020 рр.)
	2017 рік	2018 рік	2020 рік		
Охоплення індикатора та дезагрегація	70	67	84	+17	+17
Доступні дані за останні 5 років	64	67	71	+3	+4
Доступні дані за останні 10 років	62	67	73	+5	+6
Перший адміністративний рівень	23	6	36	-17	+30
Другий адміністративний рівень	0	0	0	0	0
Підпоказник покриття	47	47	53	0	+6
Машиночитаний	29	33	71	+4	+38
Непатентований	88	88	88	0	0
Параметри завантаження	24	27	38	+3	+11
Доступні метадані	46	44	48	-2	+4
Умови використання	0	0	82	0	+82
Підпоказник відкритості	37	38	65	+1	+27

Джерело: згруповано на основі [9Ошибка! Источник ссылки не найден.]

– у 2020 році ВД в Україні відповідали вже багатьом критеріям відкритості та охоплення ODIN, але залишаються деякі неважливі прогалини.

Рейтинг Open Data Maturity служить орієнтиром для отримання уявлення про розвиток, досягнутий у сфері відкритих даних у Європі. Він оцінює рівень зрілості за чотирма параметрами: політика, портал, вплив і якість (табл. 4). У дослідженні країни об'єднані в чотири різні групи: ті, хто задає тренди, ті, що стрімко відслідковують, що послідовники, і початківці, від найбільш зрілих до

найменш. Надаються рекомендації з урахуванням рівня зрілості та характеристик кожної з цих груп [10].

Таблиця 4. Результати Рейтингу зрілості відкритих даних у 2020-2021 рр. для України

Складові	Значення (%)		Відхилення (2020-2021 рр.)
	2020 рік	2021 рік	
Політика			
Політична база	72	100	+28
Управління	98	100	+2
Реалізація	86	95	+9
Вплив			
Стратегічне розуміння	79	93	+14
Політичний	85	100	+15
Соціальний	92	100	+8
Екологічний	87	85	-2
Економічний	82	100	+18
Портал			
Функції	92	98	+6
Використання	100	100	0
Надання даних	55	85	+30
Стійкість порталу	89	89	0
Якість			
Моніторинг і заходи	53	91	+38
Актуальність і повнота	88	94	+6
Відповідність DCAT-AP	97	95	-2
Якість розгортання	72	76	+4

*Джерело: згруповано на основі [10]. **Помилка! Источник ссылки не найден.***

Україна стрімко надолужує втрачене та піднімається на один рівень з провідними країнами Європи. Так, оцінка «Політики відкритих даних», тобто того, як здійснюється управління відкритими даними в країні та проводяться заходи, зросла на 13 % у 2021 році в порівнянні з 2020 роком.

Оцінка «Впливу відкритих даних», яка аналізує наявні в державі методології та підходи до моніторингу та вимірювання повторного використання і впливу ВД, зросла на 10 % у 2021 році.

У 2021 році оцінка дії нашого Єдиного державного веб-порталу відкритих

даних зросла на 6 %, що говорить про те, що його зрілість, функціональність та наповненість тільки зростає.

Оцінка «Якості відкритих даних» зросла на 11 %, що дозволяє зробити висновок про те, що заходи та механізми моніторингу, прийняті для забезпечення якості даних, з кожним роком стають ефективнішими.

Рейтинг світової цифрової конкурентоспроможності IMD (WDC) аналізує та ранжує ступінь впровадження та вивчення країнами цифрових технологій, що ведуть до трансформації урядової практики, бізнес-моделей та суспільства загалом. Укладачі рейтингу припускають, що цифрова трансформація відбувається в основному на рівні підприємств (приватних чи державних), але також відбувається на рівні уряду та суспільства. Результати Світового рейтингу цифрової конкурентоспроможності у 2021 р. у порівнянні з 2020 р. для України значно покращилися [11] (табл. 5).

Таблиця 5. Результати Світового рейтингу цифрової конкурентоспроможності у 2019-2021 рр. для України

Показник	Місце в рейтингу			Зміна в рейтингу	
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2020-2019 рр.	2021-2020 рр.
Знання	40	38	37	+2	+1
Талант	57	52	46	+5	+6
Навчання та освіту	21	19	18	+2	+1
Наукова концентрація	49	50	35	-1	+15
Технології	61	59	58	+2	+1
Нормативна база	54	54	46	0	+8
Капітал	62	59	55	+3	+4
Технологічна основа	60	58	57	+2	+1
Майбутня готовність	62	61	58	+1	+3
Адаптивне ставлення	59	56	56	+3	-
Гнучкість бізнесу	45	51	45	-6	+6
Інтеграція ІТ	61	62	61	-1	+1

*Джерело: згруповано на основі [11] **Ошибка! Источник ссылки не найден.***

Методологія рейтингу WDC визначає цифрову конкурентоспроможність за трьома основними факторами: знання; технологія; майбутня готовність.

У свою чергу, кожен із цих факторів поділяється на 3 підфактори, які висвітлюють кожен аспект аналізованих сфер. Загалом WDC містить 9 таких субфакторів. Далі наведений рисунок, що ілюструє, які саме субфактори висвітлюють сучасну ситуацію у сфері відкритих даних країни (див. рис. 3).

Рис. 3. Основні субфактори для оцінки відкритих даних

Джерело: згруповано автором

Ці 9 субфакторів складаються з 52 критеріїв, хоча кожен субфактор не обов'язково має однакову кількість критеріїв (наприклад, для оцінки «Навчання та освіти» потрібно більше критеріїв, ніж для оцінки ІТ-інтеграції).

Кожен підфактор, незалежно від кількості критеріїв, які він містить, має

однакову вагу в загальній консолідації результатів, тобто приблизно 11,1% ($100 \div 9 \sim 11,1$).

Критеріями можуть бути жорсткі дані, які аналізують цифрову конкурентоспроможність, як її можна виміряти (наприклад, швидкість Інтернет-смуги), або м'які дані, які аналізують конкурентоспроможність, як її можна сприйняти (наприклад, гнучкість компаній). Жорсткі критерії мають вагу 2/3 у загальному рейтингу, тоді як дані опитування мають вагу 1/3.

52 критерії включають 19 нових показників, які використовуються лише в оцінці рейтингу WDC. Решта показників спільно з рейтингом конкурентоспроможності IMD World Competitiveness Ranking.

Крім того, два критерії призначені лише для довідкової інформації, що означає, що вони не використовуються для розрахунку загального рейтингу конкурентоспроможності (тобто населення та ВВП).

Нарешті, агрегування результатів 9 підфакторів робить загальну консолідацію, яка веде до загального рейтингу WDC [11].

Згідно даних таблиці, Україна в цьому рейтингу з кожним роком піднімається вище, на що вказують показники відхилення зі знаком «плюс».

Так, наприклад, у 2019 році наша держава займала 40, 61 та 62 місця у категоріях «Знання», «Технології» та «Майбутня готовність» відповідно. У 2020 р. та 2021 р. відповідно – 38, 59, 61 та 37, 58, 58 місця. Але, на нашу думку, це відбувається також через те, що інші країни «здають позиції», адже наші власні показники не настільки покращуються.

Отже, підсумовуючи вищезазначене, для подальшого підвищення позицій України у світових рейтингах відкритих даних сформовані такі рекомендації для органів центральної влади, адже саме їх публічна інформація є найбільш затребуваною серед її користувачів:

- забезпечити повноту публікації наборів відкритих даних;
- дотримуватися визначених термінів періодичності оновлення наборів

відкритих даних;

- оприлюднювати набори відкритих даних тільки у машиночитаному форматі;
- завантажувати набори відкритих даних на Єдиний державний веб-портал відкритих даних для того, щоб користувачі могли легко знайти потрібні їм набори, адже й досі далеко не всі розпорядники публікують свою інформацію на Порталі;
- після оприлюднення набору даних потрібно підтримувати зв'язок із користувачами, реагувати на їхні коментарі та побажання щодо опублікованих даних, виявляти проекти, розслідування чи дослідження на основі цих даних та публічно заохочувати їх авторів;
- розробити та впровадити механізм моніторингу та оцінки впливу використання відкритих даних та оприлюднювати результати на офіційній веб-сторінці органу влади;
- для заохочення використання найбільш цінних і якісних наборів даних можна організувати хакатони чи конкурси проектів на основі відкритих даних у партнерстві з інститутами громадянського суспільства, експертами, представниками бізнесу [13].

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Було наведено варіанти визначення категорії «електронного урядування» та зазначено сутність поняття «відкритих даних». Також було досліджено, які саме набори відкритих даних підлягають оприлюднено та яким чином відбувається процес їх публікації.

Проаналізувавши місце України у світових рейтингах відкритих даних (Рейтинг інвентаризації відкритих даних, Рейтинг зрілості відкритих даних та Світовий рейтинг цифрової конкурентоспроможності) запропоновано певні рекомендації для підвищення якості наборів відкритих даних, розпорядниками яких є центральні органи влади.

Метою майбутніх досліджень є аналіз перспектив подальшого розвитку процесу оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних, базуючись на рекомендаціях від розробників світових рейтингів оцінки відкритих даних.

Література

1. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
2. Єдиний державний веб-портал відкритих даних: веб-портал. URL: <https://data.gov.ua/>
3. Міжнародна хартія відкритих даних. URL: <https://dostup.pravda.com.ua/request/47481/response/111982/attach/4/opendatacharter%20UKR.pdf>
4. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення, Перелік, Порядок від 21.10.2015 № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text>
5. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 649-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250287124>
6. Участь громадськості у моніторингу надання послуг органами публічної влади: нормативне регулювання та існуючі практики / за ред. Ю. Щербініної. Київ, 2013. 120 с. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Monitoring-Poslug_PRINT_small-size.pdf
7. Аналіз особливостей побудови систем електронного урядування в Україні / В. І. Мицишин, П. І. Жежнич // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львів. Політехніка», 2011. № 699: Інформаційні системи та мережі. С. 164-175. URL: http://science.lp.edu.ua/sites/default/files/Papers/17_66.pdf
8. Коваль Р. А. Державне управління в інформаційному суспільстві: перспективи електронного урядування / Р. А. Коваль // Економіка та держава. 2008. № 4. С. 81-83. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi->

bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ecde_2008_4_25

9. Open Data Inventory by Open Data Watch. URL: <https://odin.opendatawatch.com/Report/rankings>

10. Open Data Maturity. URL: <https://data.europa.eu/en/impact-studies/open-data-maturity>

11. IMDWorld Digital Competitiveness Ranking. URL: <https://www.imd.org/centers/world-competitiveness-center/rankings/world-digital-competitiveness/#>

12. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. К., 2017. URL: <https://old.suitt.edu.ua/project/e-urjaduvannja-ta-e-demokratija/>

13. USAID / UK aid «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах». URL: <https://tapas.org.ua/>

References

1. Verkhovna Rada of Ukraine (2011), The Law of Ukraine “On Access to Public Information”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (Accessed 10.11.2022).

2. Open data portal (2022), available at: <https://data.gov.ua/> (Accessed 10.11.2022).

3. ODC (2015), “International Open Data Charter”, available at: <https://dostup.pravda.com.ua/request/47481/response/111982/attach/4/opendatacharter%20UKR.pdf> (Accessed 10.11.2022).

4. Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), Resolution “On the approval of the Regulation on data sets to be made public in the form of open data”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text> (Accessed 10.11.2022).

5. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), Resolution “On the approval of the Concept of the development of e-governance in Ukraine”, available at: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250287124> (Accessed 10.11.2022).

6. Scherbinina, Yu. (2013), Uchast' hromads'kosti u monitorynhu nadannia

posluh orhanamy publichnoi vlady: normatyvne rehuliuвання ta isnuichi praktyky [Public participation in monitoring the provision of services by public authorities: normative regulation and existing practices]. Kyiv, Ukraine, available at: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Monitoring-Poslug_PRINT_small-size.pdf (Accessed 10.11.2022).

7. Myschyshyn, V.I. and Zhezhnych, P.I. (2011), “Analysis of the peculiarities of the construction of electronic government systems in Ukraine”, Visnyk Natsional'noho universytetu «L'vivs'ka politekhnik», vol. 699, pp. 164-175, available at: http://science.lp.edu.ua/sites/default/files/Papers/17_66.pdf (Accessed 10.11.2022).

8. Koval' R.A. (2008), “Public administration in the information society: prospects for electronic governance”, Ekonomika ta derzhava, vol. 4, pp. 81-83, available at: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=ecde_2008_4_25 (Accessed 10.11.2022).

9. Open Data Inventory by Open Data Watch (2022), available at: <https://odin.opendatawatch.com/Report/rankings> (Accessed 10.11.2022).

10. European Commission (2022), “Open Data Maturity”, available at: <https://data.europa.eu/en/impact-studies/open-data-maturity> (Accessed 10.11.2022).

11. IMD (2022), “World Digital Competitiveness Ranking”, available at: <https://www.imd.org/centers/world-competitiveness-center/rankings/world-digital-competitiveness/#> (Accessed 10.11.2022).

12. Semenchenko, A.I. and Dreshpak, V.M. (2017), Elektronne uriaduvannya ta elektronna demokratiia [Electronic governance and electronic democracy], Kyiv, Ukraine, available at: <https://old.suitt.edu.ua/project/e-urjaduvannja-ta-e-demokratija/> (Accessed 10.11.2022).

13. USAID (2022), “Transparency and accountability in public administration and services”, available at: <https://tapas.org.ua/> (Accessed 10.11.2022).

Стаття надійшла до редакції 20.11.2022 р.